

ИЗЛАЗИ
СВАКИ ДАН
ЦЕНА
ЗА СРЕДНУ

ЗА 1 МЕСЕЦ 2 ДИН.

ЗА ИНОСТРАНСТВО
ЗА 1 МЕСЕЦ ДИН.

ПРЕТПЛАТУ ПРИМАЈУ
СВЕ ПОШТЕ У СРБИЈИ
И ИНОСТРАНСТВУ.

ЗВЕЗДА

ЛИСТ ЗА ЗАБАВУ

ПРЕТПЛАТУ ТРЕБА СЛА-
ТИ СТЕБИ М. ВЕСЕЛИНО-
ВИЋУ ПРОФ. БОГОСЛО-
ВИЈЕ.

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА
НЕ ПРИМАЈУ СЕ

УЗ ПЛАЋЕЊЕ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
У РЕДАКЦИЈУ НЕ ДОЛАЗИ
НА "К" АНУШИЋЕВОМ
БОН. 54 БР. 12

Број 10 п. д.

УРЕДНИК: Јанко М. Веселиновић.

Број 10 п. д.

САДРЖАЈ

Спомен — Хајдук Станко — Карпатски замак — Ситнице — Поша-
лице — Представе у народном позоришту — Субретни пољубац

СПОМЕН

Ти си јоште тако млада —
Неискусно, лепо дете:
Не знаш имај' где — год јада,
Не знаш шта су боли, сете...

Ја ти желим из дна душе —
Да не дознаш то никада —
Ај, мог јади обауше,
Тај у вечну тугу пада.

Ал' на овом свету бити,
Па гледати јаде туђе.
А болом се не објумит'
То је, мила, немогуће!...

Тад, кад радост скрије тама,
Можеш ово прочитати —
И уздахнут' нисам сама,
Ах још један 'вако пати!...

Београд.

Бранислав.

ХАЈДУК СТАНКО

РОМАН У ТРИ ДЕЛА

од

Јан. М. Веселиновића.

(65)

—*—

ДРУГИ ДЕО

О С В Е Т Н И К

(НАСТАВАК)

Крушка је ћутао.

— Немој ћутати — рече харамбаша. Ти си поста-
вљен за старешину онемо народу. А старешина у јед-
ном селу, то је исто што и старешина у једном дому.
Је ли тако?

— Па шта сам скривио? — упита Крушка.

— Завађ'о си народ.

— Јок ја.

— Јеси.

— Сад сам у твојијем рукама, — мо'ш ме наћерати
да признам, али нијесам. Све је бјежало од мене. Једи-
ни ови Маринко и ови Иван што бише онако људи
према мени. Ја сам у оној Црној Бари био жељан људи
и лијепе речи... Све ме је гледало по пријеко... Ја рек-
нем ријеч, а они оборе главе... Што сам мог'о ја квара
учинити?... Реци, Иване!... реци Маринко?...

Хајдуци су ћутали. Иван и Маринко исто тако.

— Ја сам био мученик — продужи Крушка. — Да
сам пао у постељу нико ми се живи не би наш'о!...
Сироче од малена, ја не сазнадох ни за оца ни за мајку.
И онда... ја завађ'о!... Ко се с ким завадио?...

Опет нико речи. Крушка се окуражи. Помисли да
ће их још и расплакати, па продужи:

— А Бог је и мене створио као и друге, као и вас.
И ја сам човјек који срце има... Зар ја нејмам својијех
јада, зар ја нејмам суза и зар ми не треба нико пред
ким бих се могао изјадати и заплакати?... Реците!...

Зар вас нијесу јади у гору наћерали?... Зар нијесте то
због срчанијех бола учинили?... Па кад је тако, онда
шта сам ја крив?...

— Не би био ништа кад би тако било. Али није
тако.

— Тако је.

— Дево! 'Оди овамо! — рече харамбаша.

Дева приђе.

— Чуо си шта Турчин рече?

— Чуо сам, али Турчин лаже!...

Крушка га погледа узбезекнут, а Маринко и Иван
пребледише као смрт.

— Ови је луд... Он бунара којешта! — рече Крушка.

— Ха, ха, ха! — насмеја се Дева. Јест, ваша ме
сила научила да бунарам, али ја нисам луд! Нисам луд
већ и за то што сам ти од твога доласка сваку стопу
пратио. Ти ниси мог'о клањати твоју молитву а да те
моје око не смотри!...

И онда стаде причати све што знамо. Сваки дого-
вор с Маринком, Иваном и Лазаром, сваку речцу, сваку
намеру њихову...

Ноге заклецаше под Турчином. Он се запрепасти
кад чу да овај човек зна све, сваку и најтачнију поми-
сао његову...

Дева је говорио речито, отворено. Хајдуци зинули
од чуда, запрепастили се...

— Тако је, Турчине! — завршавао је Дева своју
оптужбу. — Тако је! И 'оћеш ли да знаш ко ти је о-
мео све твоје намере?... Ја, Турчине! Ја и онај поп,
који је као орао лебдео над Црном Баром и није дао
људма да падну у твоје замке!... Деде, реци да није
тако!...

Турчин се сруши као громом погођен.

Из Девине приче видело се да су главни кривци
Крушка и Маринко. Међу тим Иван је био оружје у
њиним непоштеним рукама... Он је невољно запао у
клопку из које се после није могао искобељати...

Харамбаша се замисли, хајдуци су ћутали.

— Браћо! — рече Срећко после дужег размишља-
ња... Велите ли да се Турчин и Маринко убију?

— Велимо! — загрме са свију страна.

— И то одма! — додаде Станко.

— Јест, одма!... Теби су највише пакости учинили,
теби и' дајем!... Узми двојицу тројицу па и' води тамо
у шуму...

— А Миражчић?

— И њему ћемо судити.

— Зар без мене? — упита Станко.

— Чекаћемо те.

Станко зовну Зеку и Заврзана.

— Потерајте ова два Турчина — рече он с неком
грозничавом радошћу. Очи су му севале као у мачке...

Ни Крушка ни Маринко не моглише ићи. Али се
Заврзан и томе досети.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

КАРПАТСКИ ЗАМАК

РОМАН ЖИЛА ВЕРНА.

ПРЕВЕО С ФРАНЦУСКОГ А. Д. Радосављевић.

(35)

(СВРШЕТАК)

Фрања појури к њој... да је изнесе из те дворане из тог замка...

У том се сукоби његов поглед са бароновим, који устаде.

„Фрања Телек!... узвикну Рудолф Горц. Фрања Телек је умакао...”

Али Фрања му и не одговори, него, окомивши се га оно узвишење, јекно је:

„Стило... моја драга Стило, опет те, зар, нађох овде живу...”

— Живу... Стилу... живу!...” викао је барон Горц.

И та се поруга сврши гласним смехом, у коме се могао познати гнев раздражена човека.

„Жива!... поче опет Рудолф Горц. Па добро нека покуше Фрања Телек да ми је одузме!”

Фрања је пружио своје руке Стили, која га је својим очима прострелила...

У тај мах, Рудолф Горц се сгну, подиже нож, што га је Фрања испустио, и пође с њиме на Стилу, која је непомично стојала...

Фрања се окои на њега, који прети несрећници полуделој...

Али беше доцкан... нож је погоди у срце...

На мах се зачу звекот од разлупаног стакла, и са тисућама одломака, који се распршташе по дворани нестале и Стиле...

Фрања се убезекну... Није више могао да схвати... Да није и он полудео?...

Па онда настави опет Рудолф Горц вичући:

„Умакну Стилу и опет Фрањи Телеку!... Али њен глас... њен глас ће ми преостати... Њен је глас мој... само мој... и никада никога другога!”

У тренутку кад Фрања хтеде да скочи на барона Горца, издаде га снага, и он паде онесвешћен крај узвишења.

Рудолф Горц се није ни освртао на младога грофа. Он зграби ону кутију са стола, појури из дворане, сиђе се на први кат од куле; изишавши за тим на терасу, обиђе је, и таман се хваташе других врата, а заори се нека праска.

То је био Роцко, са ивице спољашњег зида, пуцао на барона Горца.

Барон није био рањен, али тана Роцково разнесе кутију, што ју је Рудолф Горц стиснуо рукама.

Њему се оте ужасан крик:

„Њен глас... њен глас!... Њена душа... Стилина душа... прела... прела... прела!...”

И сав напострешен, згрчивши руке, трчао је терасом вичући непрестано:

„Њен глас... њен глас!... Разбили су ми њен глас!... Проклети да су!”

За тим га нестале у тренутку, када су Роцко и Ник Дек покушали да се погну на бедем, не чекајући одељење полицијских чиновника.

У исти мах сва се Плеза затресе од громке експлозије. Огромни пламени језици винуше се под облаке, и усов од камења груну о Вулканов друм.

Од карауле од спољашњег зида, од куле, од капеле Карпатског замка, преостадоше само грдне развалине, згариште пунећи се на сред висоравни Оргала

XVII

Нико није заборавио, сећајући се разговора између барона и Орфаника, да је требало да се замак разруши тек после одласка Рудолфа Горца. Дакле у тренутку, када се десила експлозија, барону је било немогуће, да за времена побегне тунелом, што води на Вулканов брежуљак. Да ли је Рудолф Горц у разгневној од бола, у лудилу од очајања, не знајући више ни шта чини, проузроковао с места катастрофу, при којој је он први пао као жртва? Да ли је хтео да се закопа под рушевинама свога дворца, пошто му се отеше оне неразумљиве речи, у часу, када је Роцков метак разбио ону кутију, коју је са собом носио?

Свакако је била велика срећа, што су полицајци, зачуђени Роцковим пуцњем, били још на приличној даљини, када је експлозија затресе сву околину. Неколицину само окрзнуше комади, који падоше под висораван Оргала. Роцко и шумар бежу у тај мах сами крај спољашњег зида, и, заиста било је дивно чудо, што их није засула она киша од камења.

Експлозија је била извршена, када Роцку, Нику Дек и полицајцима пође за руком, да без велике муке, пређу преко бедема, пењући се из рова, који је у пола био испуњен разваљеним зидинама.

На педесет корака с ону страну спољашњег зида, нађено је неко тело испод урвина, крај куле.

То беше Рудолф Горц. Неколицина старих сељана — а међу њима газда-Колц — познадоше га с места.

Роцко и Ник Дек, гледали су само, да нађу мла-

СУБРЕТИН ПОЉУБАЦ

ОД

Павла Шентана

Беше једне декембарске вечери око шездесете године. Позоришни посетиоци престонице штајерске, коју галантни Каламбур назива „варош грација на обали љубави,” — бежу опет провели пријатно вече, јер Галмајерка беше, после дугог времена, опет дошла у веселу пензионарску варош. Ту је она свакога очаравала својом досетљивом шалом, коју није изгубила ни при крају свога живота, ма да је, после овог догађаја, још пуних дванаест година живела. То јој је доба било зачињено многим бурним тријумфом али, богме, и по где којим јадом и брагом.

Дуж Страсола кеја, крај обале споре, ледом богате Муре, шетаху се три ђака, другошколаца. Они бежу у живом разговору, који се у главном сводио на вечерашњу представу. Та три пријатеља позоришта, удружена заједничким одушевљењем према позорици у сваком погледу, бежу од оних људских створова, који су бар једном у свом животу озбиљно помислили, да се одаду глуми, који су неко време држали, да су глумци нека виша бића — док, наравно, није доспело и разуверење.

Чувена субрета, која је нагло хитала зениту своје славе,

поново је развијала одушевљење у тих младића. Они не осећаху међаву, оштри ветар, који завејаваше, они се не смрзавашу у својим кратким капутићима, које пмађаху на себи место кабаница (јер би за ове ваљало платити гардеробу). Они се надметаху у речима. Најодушевљенији између њих млатао је неким прутчићем по хладном ваздуху: хтео је тиме да допуну и пропрати своју соло-представу, подражавајући Галмајерку у једној куплет-реминисценци. Они већ ступаху на мост Најмузикалнијему између њих пошло је за руком, да онај познати припев у куплету, при коме се највише пљескало, — да тај, дакле, припев верно понови. И он га је звиждукао, ма да је оштри северац, који дуваше над водом, пару нежних усана претварао у беле кристале. Другови му пиљаху у уста и климаху задовољно главом, а из очију им блисташе непомућена радост.

Они стадоше бесвесно, а неколицина што пролазаше, одгурну их до оgrade на мосту.

Најмањему од те тројице није никако испало за руком, да оном музикалном секундира; зловољан, наслони се на ограду и узвикну од једаред! „Ох, ко би смео изаћи пред њу са речима: Ја вас волим, будите моја на свагда!” И при том баца свој жељни поглед на месец, који сипаше своју светлост на снежни, пусти кеј и огледаше своје лице на високој апсани.

Помисао малог заносењака упали, млађахно њихово одушевљење, нађе ново поље и онај музикални умукну са својом свирком. „Другови”, узвикну он са крајњом одлучношћу, „за један једини пољубац Галмајерки —”, он не доврши, али нагнувши

дога грофа. Како се Фрања није вратио у року, што га је свом војнику одредио, то он јамачно није могао побећи из замка. —

Али, Роцко се већ није ни надао, да је још у животу, држао је, да је и он пао жртвом те катастрофе; он је ронио крупне сузе, и Ник Дек није знао, како да га утеши.

Међутим, после пола сахата тражења, нађоше младога грофа на првој катку куле, под једним нагнутим зидом, који га је сачувао, те не погибе.

„Господару... јадни тој господару...

— Господине грофе...”

То су биле прве речи, што их проговорише Роцко и Ник Дек, када се спустише крај Фрање. Они су мислили, да је мртав, али он је само био онемоћан.

Фрања отвори очи; али његов несталан поглед као да није ни познао Роцка.

Ник Дек, подигну младога грофа и наслони га на своје руке говорећи му нешто; али не доби никаквог одговора.

Ове последње речи Стилине песме отеше му се само из уста:

Immemorata... Voglio morire...

Фрања Телек је полудео.

XVIII

Како је млади гроф био изгубио разум, нико, без сумње не би био на чисто о оним последњим чудноватим појавама, којима је Карпатски замак био попринте, да се није нешто докучило на овај начин:

Пуна четири дана Орфаник је ишчекивао барона Горца у селу Бистрици, као што је било уговорено. Видећи да га нема, посумњао је да није и он пао жртвом оне експлозије. Покренут радозналости а и забринутости, крене се из тог сеоца пут Верста и тумарао је око замка.

Али, то је било у зао час, јер полицајци га ухвативше наскоро по упутству Роцкову, који га је већ одавно познавао.

У престоници тог округа, у присуству власти, пред коју је био доведен, Орфаник је отворено одговарао на сва питања, која му стављаху по истрази у тој катастрофи.

Ваља знати да се и сам жалостан свршетак барона Рудолфа Горца није, Бог зна како, коснуо тога мудрога себичњака и занесеника, који је имао срца за своје проваласке.

На првом месту, уз наваљивање Роцково, Орфаник је признао, да је Стила умрла, одавно умрла, и — то су све изрази, којима се он сам служио — да је сахрањена, давно сахрањена. још пре пет година на гробљу Кампо Санто Нуово у Нануљу.

се над оградом, показа својим пругићем на гомилу хучних таласа и санте леда.

„То можеш добити!“ зачу се у тај мах глас, који долазаше од неке мушке прилике, замотане у ћурак, која се изненада јави пред зачућеним друштвом. „Хоћете ли поћи са мном?“ И пре, него што је ђаче дошло к себи, пође и нехотице за оном загонетном приликом, која га кроз Мур-улицу одведе код „Херцега Јована.“ „Молим изволте,“ рече онај тајанствени, који је дотле ишао један корак за својом жртвом, да би свако бегство спречио. Они уђоше у удобну триперију. Ту сеђаху за дугачким столом „богови и полубоги позорнице,“ а на челу она, она божанствена — смерна и обична као други људи. Гимназиста познаде тек сада свога вођу; беше то комичар Ц., који одведе пола смрзнутог, застиђеног и престрављеног младића, баш пред слављену субрету, која га својим великим, дубоким очима тако промери, да му је на мах изашла пред очи страхота и лудост малопређашње заклетве.

Међу тим господин Ц. нешто пришавши славној „гошњи“ и на њеним пртима опажаше се врагољето смешкање. Пре, но што је младић био на чисто, да ли је то сан или јавна, понудише га да седне крај славне уметнице и субрета га зашита полугласно, гледајући га озбиљно:

„Дакле, ви бисте заиста, за један мој пољубац скочили у ледене таласе?“

Упитани се запрепасти; зар је сад могао рећи „не,“ а да не псађе као празан хвалиша, и да не увреди уметницу?

Он је осећао, како му поглед њен продире до невине душе

То признање изазвало је веома велико чуђење, којих осталом беше тушта и тма у овим необичним догађајима.

И заиста, да је Стила била мртва, како је Фрања могао чути њен глас у великој дворани у крми, како би му се могла појавити поред карауле, како га је могла опазати њена несма, кад је био затворен у оној изби?... Најзад, како би је могао наћи живу у соби, у кули?

Ево објашњења тих разних чудних појава, које као да изгледаху необјашњиве:

Познато је, у какво је очајање пао барон Горц, када се био пронео глас, да се Стила одлучила, да напусти позорницу, те да постане грофица Телекова. Он је видео, да ће му нестати оног дивног дара оне уметнице, то јест свега његовог дизетанског задовољства.

Тада му се понуди Орфаник, да помоћу фонографских направа, прикупи све главније комаде њеног репертоара, што је певачица наумила да пева о своме опрштајном приказу. Те справе беху у то доба особито дотеране, а Орфаник их је тако усавршио, да се у њима човечији глас није ни најмање изменио, ни по својим чарима, ни по својој чистоти.

Барон Горц прими понуду физичареву. Они сместише брже боље, више фонографа у дну оне ложе, на којој беше решетка за време последњег месеца. Тако се урезаше на њеним плочама каватине и романце из разних опера и концерата, међу осталима и мелодија Стефанова и она завршна песма из Орландо коју пракиде смрт Стилина.

Ето, у таквим приликама се барон Горц затворио у Карпатски замак, те је у њему могао слушати све песме, које беху сакупљене тим дивним справама. И он није само слушао Стилу, као да је у својој ложи, него је и видео пред својим очима, као да је жива, — а то изгледа некако неразумљиво.

То беше проста оптичка вештина.

Сваки се још сећа, да је барон Горц добио од певачице величанствену слику њену. На тој слици беше од главе до пете са својим белом оделом Анжелике у Орланду и својом дивном отпуштеном косом. Еле помоћу одбојних стакала, што их је Орфаник удесио и наместио под извесним углом, а уз јаку ватру, која је обасјавала ту слику пред једним огледалом, и Стила се појављивала тако стварно, као да је жива и здрава у свем сјају своје лепоте. Том истом справом, коју је ноћу изио пред караулу, Рудолф горц је учинио, да се певачица појави, кад је хтео да домаћи Фрању Телека; тој истој справи има се захвалити, што је млади гроф видео Стилу у дворани у кули, док се њен занесени обожавацац опијао њеним гласом и њеним песмама.

његове; обори очи, да би сакрио и најмању неодважност, која би се могла познати. И у тај мах му се оте једно полугласно „Да“, а десница му се, дршћући, упути ерну. У исти мах проломи се гласно, срдачно смејање из уста уметнице, која иначе само друге засмејаваше; руке јој се спустише на усека рамена младићева, њено се љупко лице најве вада њ и његове усне примише прави истински пољубац... Ђаче скочи као опарено.

„Чекајте“ — узвикну добро расположено уметница — „молим вас, скочите сад у ледене таласе — и дохватите ми оно слатко вино. — Тако, доста, доста, младићу, тако се не сила шамањер — а сад пијте; — то хлади!“

Неискусно ђаче лати се чаше и испразни је не знајући, шта пије. Кад је опет остави, субрета узме његове вреле образе међу руке и притисну му још један пољубац у чело: „Тако па да си ми добар и послушан у школи!“ шептала је она матерински опомињући; а комичар, по чијем је доброћудном лицу ђак познао своју забуну, — приступи му, да би му олакшао жељени „отпуст.“

Он одведе младића, који је лебдео између блажества и запрепаштености, опет ка мосту и ту се шаливо опрости с њим.

Санте леда тамо доле наставише стењући и уздишући своје ноћно путовање; другогшколац није ни обраћао пажње на то.

Он намаче шубару на озвојено лице, подигну јаку на своје капутићу и упути се замишљено својом стану.

Идући тако рекао је у себи бар сто пута са неким блаженим осећајем, који му не помућиваше ни она мала претрпљена сра-

То су, у кратко извешћа, што их је Орфаник, потањо наравно, изнео пред свом испитивању. И ваља споменути да се, Бог зна како, хвалио, да је он проналазач оних немијалних творевина, које је довео до највишег ступња савршенства.

Али, ма да је Орфаник стварно разложио оне разне појаве, оне „трике“, како се обично називају, ипак му није било јасно, зашто барон Горц пре експлозије није имао времена да побегне кроз тунел Вулканов. Али, кад је Орфаник сазнао, да је тачно разнео онај предмет, што га је Рудолф Горц још једанпут хтео чути у дворани кулнисј пре њене пропасти. Дакле, та разорена справа, то је био живот барона Горца такођер разорен, и, од очајања, хтео је да се закопа под развалинама дворчевим.

Барон Рудолф Горц био је сахрањен на гробљу у Верету, са почастима, које доликоваху старинској породици тој која се у њему затре. А младога грофа Телека преио је Роцко у замак у Крајову, где је уложио сав свој живот, да негује и двори свога господара. Орфаник му је драговољно уступио фонографне плоче, у којима бежу прикупљене остале пезме Стилине и кад код би Фрања чуо глас оне велике уметнице, прислушкивао би пажљиво, повратио би му се она некадашња ведрина, као да му је душа на ново оживела у успоменама на незаборавну прошлост.

После неколико месеца младог грофу се опет поврати ум, и од њега се дознало за појединости о оној последњој ноћи у карпатском замку.

Ваља још напоменути, да је венчање красне Миријоте и Ника Дека прослављено осмога дана после оне катастрофе. Пошто младенци добише благослов од пона у селу Вулкану, они се вратили у Верет, где им је газда-Колц био спремио најлепшу собу у својој кући.

Али, ма да су оне разне чудновате појаве сасвим природно изнете на видик, ипак не треба мислити, да млада не верује више у фантастичне појаве на кули. Ник Дек јој је узалуд доказивао — тако исто и Јона, јер му је било стало, да поврати своје муштерије код „Краља Матије“ — она опет није била уверена ни мало, у осталом, колико и газда Колц, чобанин Фрик, учитељ Ермод и остали Вершћани. Проћи ће још много година, јачајно, док се те делије окане својих празноверица.

А доктор Патак, који се као и пре размеће, говори још увек свакоме, ко хоће да га слуша:

„Хе, па зар ја нисам рекао?... Духови!.. Којешта! Зар има духова?“

Али, на жалост, нико га не слуша, и свака га моли, да умукне, кад његово хвалисање пређе сваку меру.

У осталом, ни уца-Ермод није престао, да своја предавање оснива на изучавању трансилвански бајака. Још дуго и дуго вероваће млађи нараштај у Верету, да духови са онога света тумарају по развалинама карпатског замка.

СИТНИЦЕ

До сад невиђени позоришни комад. — Идуће позоришне сезоне представљаће се у Америци нова једна мелодрама, по имену *On the Boweru*. Ту ће гледаоци гледати истинску реку, како тече преко позорнице. Над реком ће бити мост што виси, на страхота великој висини. Са тога моста скочиће у воду г. Бродије. Стјув

мота: „Сни ви, што спавате тамо горе, иза оних мрачних прозора, завидите срећноме другошколцу због пољупца Галмајеркиног!“

Од те зимске ноћи прођоше године Време и простор растављају ме одавно од тог доживљаја и од места, на коме се догодило. Али сам га се вазда сећао, кад сам на позоришним листама прочитао име најљепшијег, најљубавнијег субрете.

Бродије чувен је као вешт пливач, који је између осталог, скакао и са моста у Бруклину. У главном, овај позоришни комад, садржани својој је ништаван, а играће се једино да се покаже свету снага и вештина у пливању.

* * *

Слушање службе Божје у постели. — Бирмингхам је тако на предан град, да стадо цркве Христове може присуствовати служби Божјој, лежећи у својој постели, што је наравно, зими, врло пријатно. Ови мекушци слушају службу Божју на телефон. Иако да, као да они, из својих домова, сасвим лепо чују све, што се у цркви zbива, почевши од звона, па све до најтишијег храма верних.

ПОШАЛИЦЕ

Газда од куће (својој жени). „Чујеш жено, ова нова партија што се к нама доселила, са свим су честити људи — ти се ни једаред још ни на што нису потужили! Могли би им мало кирију повисити.“

* * *

Он (чиновник): Чујеш женице, данас би се јавио болестан!“
— Она: „А што?“ Он: „Јер се сувише добро данас осећам!“

ЧИТАОЦИМА „ЗВЕЗДЕ“

Јављам читаоцима да „Звезда“ престаје излазити. Није ту стало ни до воље ни до рада — него до немаштине. Признајем јавно и отворено да немам материјалних средстава да је одржим. Одзив публике није био ни најмање повољан. Али далеко је од мене да се на ма кога љутим.

Роман Вернов „Карпатски замак“ завршује се у данашњем броју. Жалим што нисам могао завршити и мој роман „Хајдук Станка“, али ми је просто немогуће.

Па најпосле и опет сам вољан да Станка издам, али ми је то немогуће без помоћи. Покушаћу да позovem да ме поштовани читаоци претплатом помогну. Ако скупим само толико читаоца да ми штампу плате, даћу им Станка у засебној књизи.

Оне читаоце „Звезде“ који су платили за новембар, ако су вољни, примићу као претплатнике за Станка, ако ли пак нису — вратићу им новац.

На расстанку да пожелим својим читаоцима добра здравља а они мени малко среће.

12 нов. 1894 г.

Јанко М. Веселиновић

Београд.

Власник и уредник „Звезде“

ПРЕДСТАВЕ У НАРОДНОМ ПОЗОРИШТУ

У недељу, 13 новембра:

(Дневна представа)

БЛАГО ЦАРА РАДОВАНА

Весела романтична игра у четири чина, с певањем, написао Стеван Ј. Јевтић. Музика од Даворина Јенка — Игра 21 особа (16 мушких и 5 женских). Главне су улоге: Цар Радован (г. Д. Петровић), Стојан (г. Рајковић), Мирко (г. Павловић), Страшимир (г. И. Станојевић), Лорд Динклебил (г. Динуловић), Станија (гђа Јовановићка), Јела (гђа Тодосићка), Вила Равијојла (гђа Гавриловићка). Немо особље: Сељаци, сељанке, свита цара Радована, виле. Догађа се у околини Неготина. — Редитељ је г. Рајковић. Овај комад представљан је први пут 30 јануара 1893, последњи пут 18 априла 1894 године; сад се игра 6-ти пут).

(ВЕЧЕРЊА ПРЕДСТАВА)

ЖЕНСКИ РАЈ

Драма-водвил у четири чина, с певањем, написали К. Монтепен и Х. Шарлије, превео с француског Драгутин Н. Јовановић. Музика од Даворина Јенка. — Игра 19 особа (10 мушких и 9 женских). Главне су улоге: Жил Савињи (г. Стојковић), Едуард Морел (г. Барбарић), Симон (г. Павловић), Мерило (г. Д. Јовановић), Виљем (г. Динуловић), Маргарита (гђа Јовановићка), Јованка (гђа Тодосићка), Мадлина (гђица Јурковићева). Немо особље: Глумице, глумице, рибарице. Догађа се у Француској. — Редитељ је г. Гавриловић. Овај комад представљан је први пут 30 јануара 1885, последњи пут 23 маја 1893 године; сад се игра 16-ти пут).